

3. Využití pracovní síly

Trh práce ovlivňuje ekonomická situace

Situaci na trhu práce velmi významně ovlivňuje stav ekonomiky a její vývoj. Nejinak je tomu také v případě Libereckého kraje.

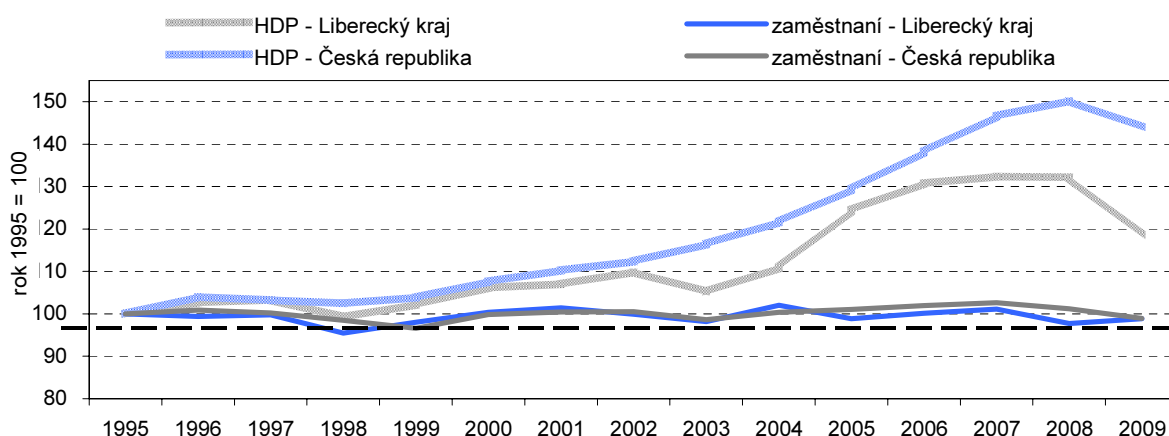
Ekonomika rostla do roku 2008, zaměstnanost však takový trend nevykazovala.....

Výkonnost české ekonomiky mezi lety 1995 až 2008 vzrostla o 50 %, zaměstnanost se však stejným způsobem nezvyšovala. Z uvedeného vývoje je možné se domnívat, že hospodářství České republiky prošlo v daném období strukturálními změnami, které vedly k menší náročnosti hospodářství na pracovní sílu. Růst byl ve větší míře tažen intenzitními faktory (růstem produktivity práce a kapitálu) než extenzitními faktory (růstem pracovní síly). Zaměstnanost se dostala na úroveň roku 1995 až s výrazným hospodářským růstem v letech 2006 – 2007.

....podobný – ne však stejný – vývoj probíhal i v Libereckém kraji

V Libereckém kraji se situace vyvíjela podobně. Růst hrubého domácího produktu byl pozvolnější než v ČR (mezi roky 1995 a 2008 zhruba o 32 %), zato pokles zaznamenaný v roce 2009 byl o něco strmější. Počty zaměstnaných ve srovnání s rokem 1995 kolísaly, vesměs s klesajícím trendem. Na rozdíl od České republiky jako celku se zaměstnanost v Libereckém kraji v současné době stále pohybuje pod úrovní roku 1995 (a to i přes silný hospodářský růst v letech 2006 – 2007).

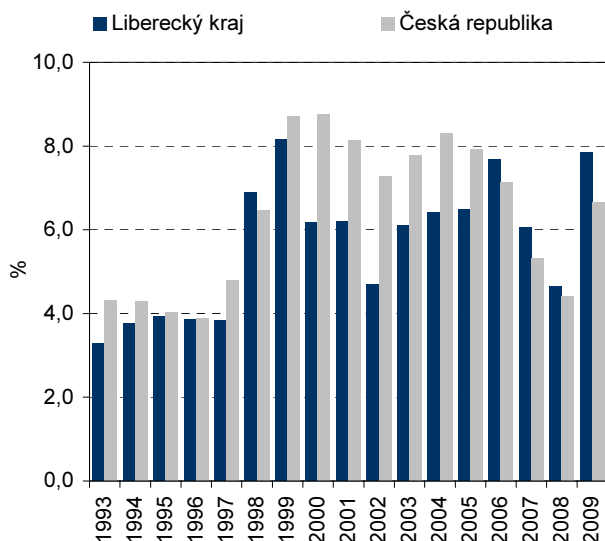
Graf 35 Vývoj HDP a zaměstnanosti v národním hospodářství (rok 1995 = 100)

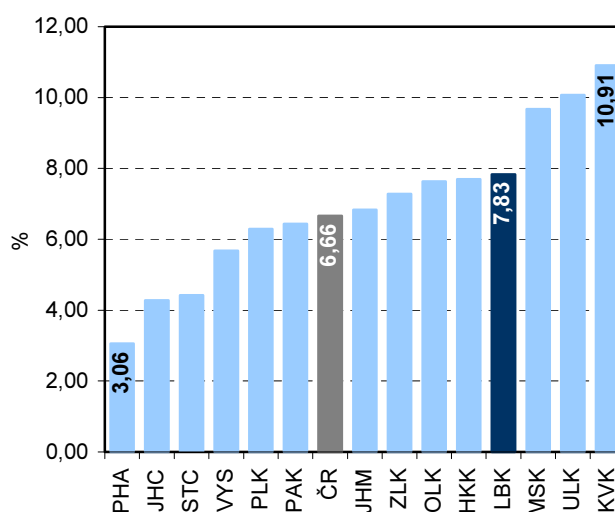
Úroveň nezaměstnanosti odráží ekonomickou situaci

Nevýstižnějším ukazatelem (vzhledem k nedostatku regionálních ekonomických indikátorů), kterým je možné popsat ekonomický vývoj na regionální úrovni, je nezaměstnanost. Zhoršující nebo zlepšující se ekonomická situace se totiž dříve nebo později odrazí právě na trhu práce.

Graf 36 Obecná míra nezaměstnanosti v Libereckém kraji a České republice

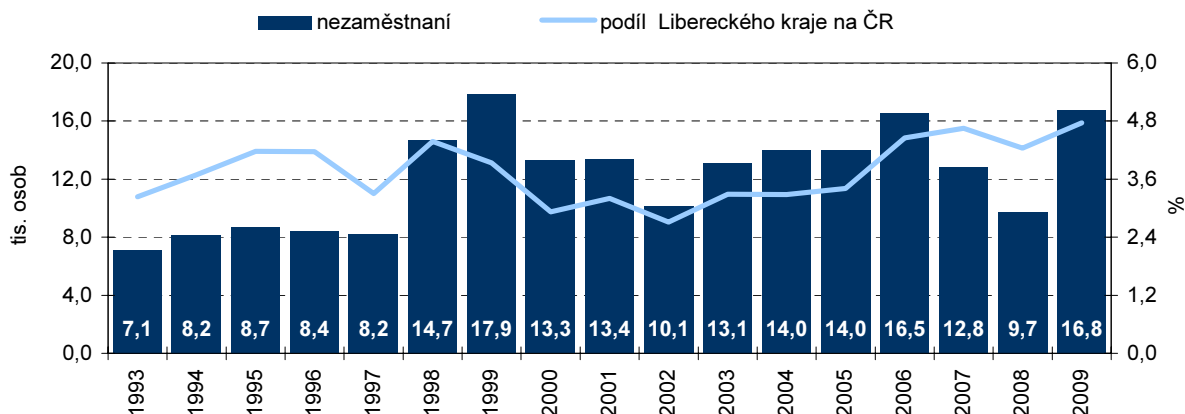
Graf 37 Obecná míra nezaměstnanosti podle krajů v roce 2009

Obecná míra nezaměstnanosti...

Obecná míra nezaměstnanosti zjištěná na základě výsledků VŠPS se v Libereckém kraji až do roku 1997 pohybovala pod 4% hranicí, a to s poměrně nízkou mírou kolísání. Od roku 1998 se však v jejím vývoji začaly projevovat různé dlouhé „cyklické trendy“ – míra nezaměstnanosti rostla, aby pak následně opět poklesla. V období 2006 – 2008 (zhruba do jeho poloviny) se na trhu práce pozitivně projevoval, popř. dozníval příznivý ekonomický vývoj tažený (podobně jako v celé České republice) do značné míry zahraniční poptávkou. Mezi roky 2008 a 2009 však vlivem zhoršující se ekonomické situace v kraji dochází k výraznému skoku v růstu obecné míry nezaměstnanosti, a to ze 4,65 % na 7,83 %.

Graf 38 Nezaměstnaní v Libereckém kraji

...a počet nezaměstnaných v roce 2009 výrazně vzrostl

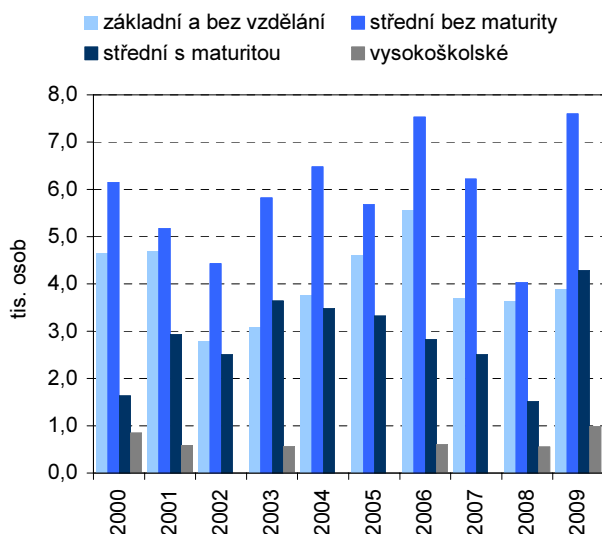
V návaznosti na vývoj obecné míry nezaměstnanosti se vyvíjel také počet nezaměstnaných. Až do konce roku 1997 počet nezaměstnaných v Libereckém kraji nepřesáhl 9,0 tis. osob. Poté počty kolísaly a tím ovlivňovaly výše zmíněný vývoj obecné míry nezaměstnanosti.

V roce 2008 se počty nezaměstnaných krátkodobě dostaly na úroveň roku 1995

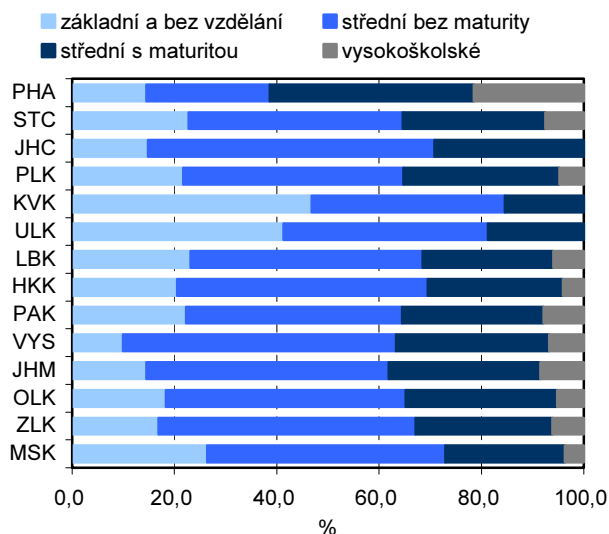
Z dlouhodobého hlediska bylo nejvíce nezaměstnaných evidováno v roce 1999 (tj. 17,9 tis. osob). Pouze v roce 2008 se však počet nezaměstnaných dostal neblíže jejich počtu zaznamenaného v roce 1995, tedy roku před prvním prudkým zvýšením míry nezaměstnanosti v důsledku transformace hospodářství z centrálně plánovaného na tržní. Od poloviny roku 2008, kdy se v české ekonomice začaly projevovat důsledky počínající hospodářské krize, se však počet nezaměstnaných i míra nezaměstnanosti opět výrazně navýšily.

Pokud tedy porovnáme míru nezaměstnanosti v roce 2007 (před recesí) a v roce 2009 (v době hospodářského poklesu), je zřejmý její 1,8 bodový nárůst, v případě počtu nezaměstnaných byl zaznamenán růst jejich počtu ve výši 30,5 %.

**Graf 39 Nezaměstnaní podle vzdělání
v Libereckém kraji**

**Graf 40 Nezaměstnaní podle vzdělání a krajů
v roce 2009**

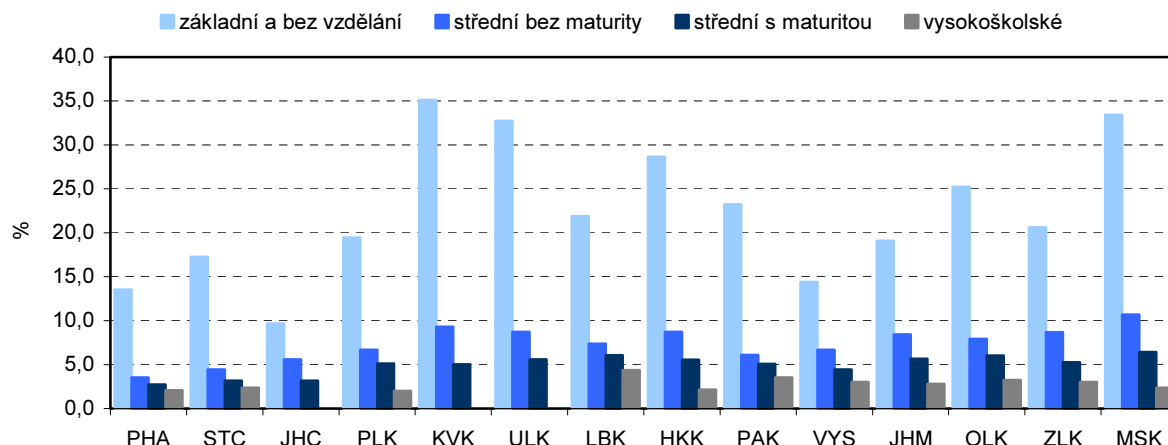

**Rok 2009 znamenal
nárůst
nezaměstnaných
i mezi
vysokoškoly**

Z hlediska vzdělanosti bylo nejvíce nezaměstnaných mezi osobami se středním vzděláním bez maturity a dále pak mezi těmi, kteří byli bez vzdělání nebo absolvovali pouze základní školní docházku. V roce 2009 však hospodářská krize způsobila poměrně výrazný nárůst počtu nezaměstnaných nejen mezi již zmíněnými nižšími vzdělanostními kategoriemi, ale i mezi středoškoly s maturitou a osobami s vysokoškolským vzděláním.

S výjimkou Ústeckého kraje, kde měli nejvíce problémů s uplatněním na trhu práce lidé se základním vzděláním nebo bez vzdělání, byla struktura nezaměstnaných v ostatních krajích České republiky podobná té v Libereckém kraji.

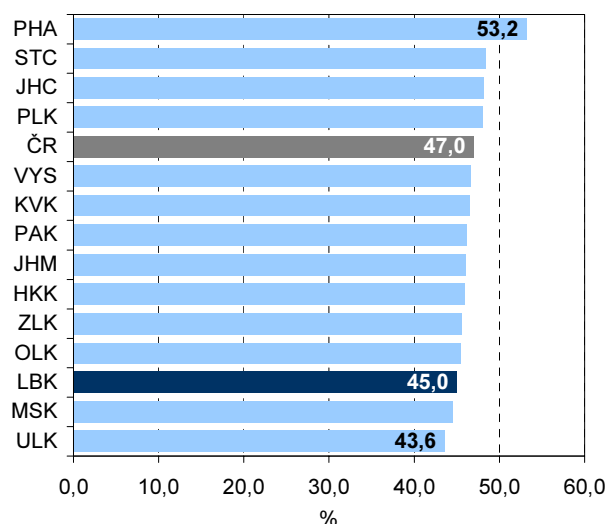
Graf 41 Specifická míra nezaměstnanosti podle vzdělání a podle krajů v roce 2009

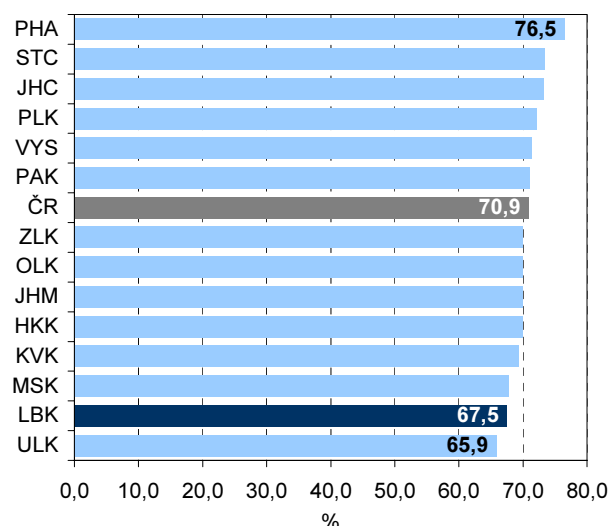
**Nejvyšší
nezaměstnanost
však vykazují
osoby se základním
vzděláním a bez
vzdělání**

Specifická míra nezaměstnanosti podle jednotlivých úrovní vzdělání pak celou situaci již jen dokresluje, tj. v Libereckém kraji míra nezaměstnanosti ve skupině osob bez vzdělání nebo se základním vzděláním v roce 2009 činila 21,9 %, míra nezaměstnanosti osob bez maturity dosáhla 7,4 %, s maturitou 6,1 % a vysokoškolsky vzdělaných 4,4 %.

Graf 42 Podíl zaměstnaných na celkové populaci podle krajů v roce 2009

Graf 43 Míra zaměstnanosti osob ve věku 20 – 64 let podle krajů v roce 2009

**Zaměstnanost 20 –
64leté populace
v roce 2009 dosáhla
necelých 70 %....
....oproti roku 2000
se však snížila**

Zaměstnaní v populaci Libereckého kraje v roce 2009 tvořili 45,0 %, což v mezikrajském srovnání znamenalo 3. nejnižší příčku. Zaměstnanost osob ve věku 20 – 64 let (tedy těch, kteří nejčastěji tvoří pracovní sílu) dosáhla 67,5 % (2. nejnižší hodnota mezi krají).

Mezi roky 2000 a 2009 se však míra zaměstnanosti ve věkové skupině 20 – 64 snížila o významné 4,0 procentní body na 72,9 %. Nejvyšší hodnota zaměstnanosti v této věkové kategorii pak byla zaznamenána v roce 2001, kdy činila 77,2 %.

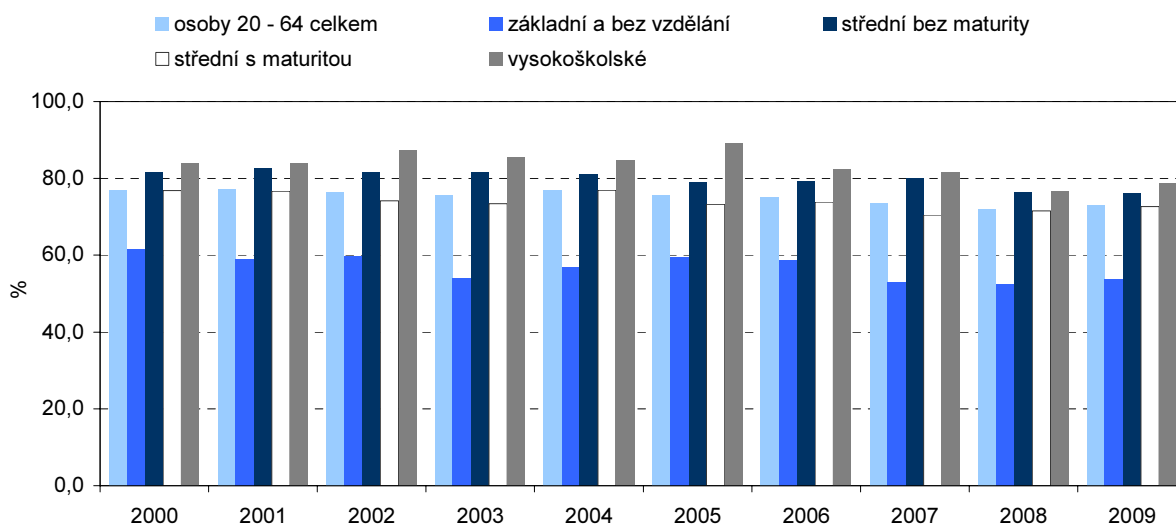
**....nejvyšší
zaměstnanost je
mezi
vysokoškoly....**

**...nejvíce se snížila
mezi osobami se
základním
vzděláním a bez
vzdělání**

Z pohledu úrovně dosaženého vzdělání obecně platí, že čím vyšší vzdělání, tím vyšší míra zaměstnanosti. Vzhledem k tomuto pravidlu je pak zřejmé, že nejvyšší zaměstnanost ve věku 20 – 64 let vykazují osoby s vysokoškolským vzděláním. I v tomto případě však došlo k jejímu poklesu, tj. z 83,9 % (v roce 2000) na 78,7 % (v roce 2009).

Nejmarkantněji se však v dané věkové kategorii a ve sledovaném časovém období snížila zaměstnanost u osob bez vzdělání nebo jen s povinnou školní docházkou, a to o 7,7 procentních bodů na 53,8 %. Tím se vlastně potvrzuje výše uvedená úměra, tj. nezaměstnanosti jsou obecně ve větší míře ohroženi lidé s nižšími stupni vzdělání a v době ekonomické recese to platí dvojnásobně.

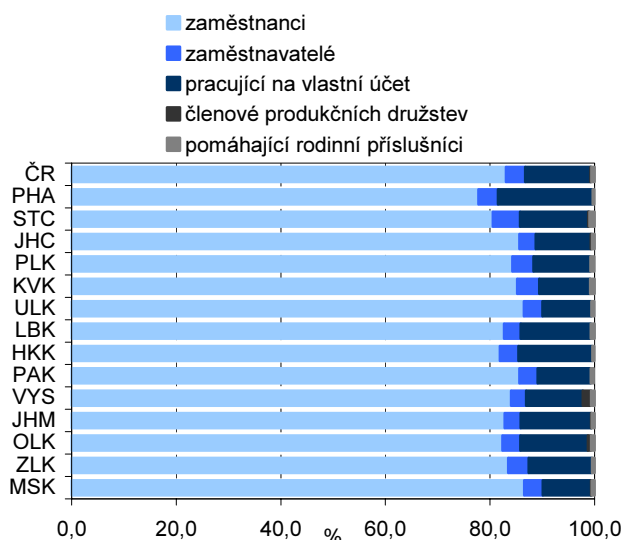
Graf 44 Vývoj míry zaměstnanosti osob ve věku 20 – 64 let podle vzdělání v Libereckém kraji

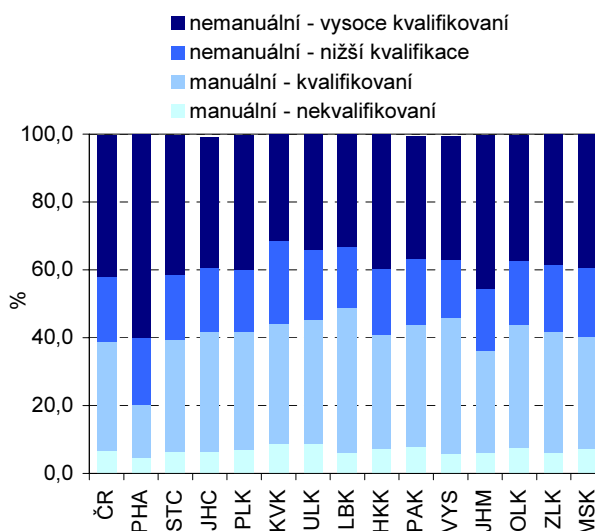
**Zaměstnaní jsou
většinou
v postavení
zaměstnanců**

Většina zaměstnaných v Libereckém kraji byla v postavení zaměstnance (82,7 %), na vlastní účet pracovalo 13,4 % zaměstnaných obyvatel a za zaměstnavatele se považovalo 3,2 % zaměstnaných. Nejvíce pracujících na vlastní účet působilo v roce 2009 v Hlavním městě Praha (18,1 % z místních zaměstnaných osob), nejvyšší zastoupení zaměstnavatelů pak evidovali ve Středočeském kraji (5,2 %).

Graf 45 Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a podle krajů v roce 2009

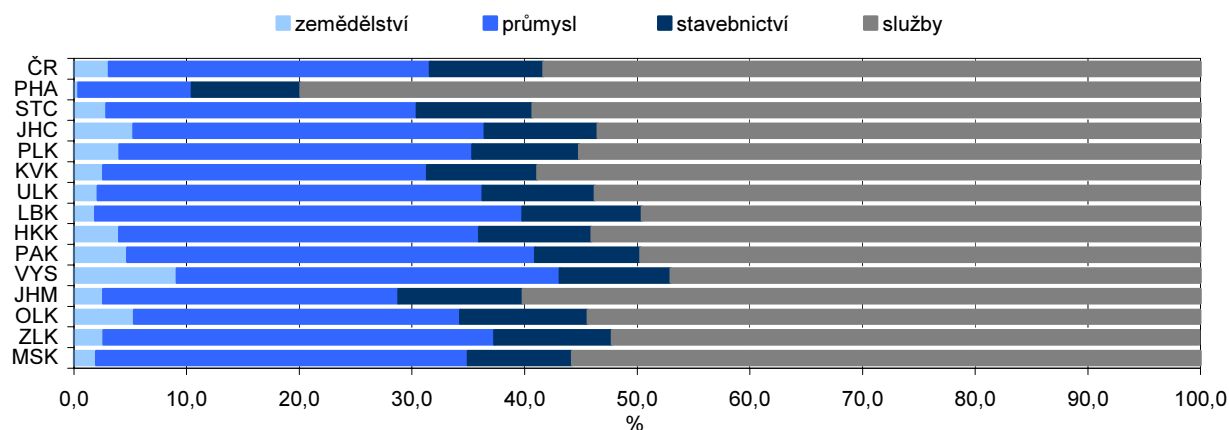
**Graf 46 Zaměstnaní podle stupně klasifikace
v manuálním a nemanuálním zaměstnání podle
krajů v roce 2009**

**Pracovní trh
Libereckého kraje
využívá ve větší
míře manuální
pracovní sílu
s vyšší kvalifikací**

Struktura zaměstnaných v Libereckém kraji podle Klasifikace zaměstnání (KZAM) naznačuje, že místní trh práce využívá spíše pracovní sílu s relativně vyšší kvalifikací³ a současně nabízí relativně více manuálních pozic⁴, než tomu je ve většině ostatních krajů. V České republice jako celku se podíl pracovníků s vyšší kvalifikací pohybuje okolo 74 % a nemanuálních pracovníků okolo 61 %, v Libereckém kraji je to 76 %, resp. 51 %. Dodejme, že poměr mezi nemanuálními a manuálními pracovníky s vyšší kvalifikací v Libereckém kraji v roce 2009 činil 33,0 % ku 43,1 %.

Graf 47 Zaměstnaní podle sektorů a podle krajů v roce 2009

**Nejvyšší
zaměstnanost je
v terciéru...**

Zaměstnanost z hlediska sektorů vykazuje v rámci všech krajů České republiky shodné rysy, tj. nejvíce zaměstnaných působí v odvětví služeb (terciér), druhé místo patří průmyslu (sekundér) a nejméně osob pracuje v zemědělství (primér).

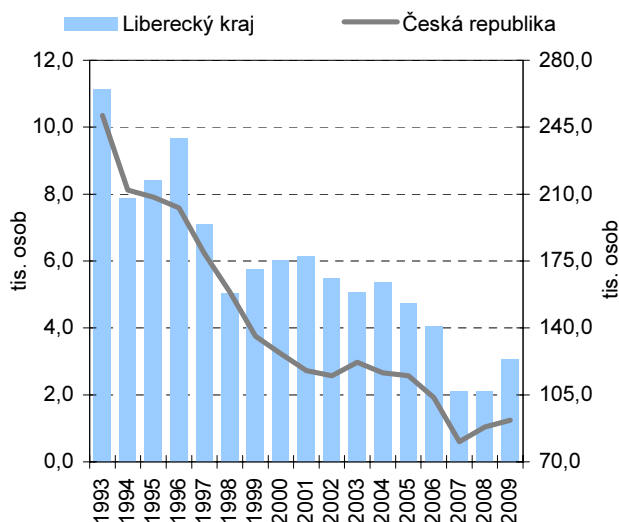
**...v Libereckém
kraji je však oproti
ostatním krajům i
České republice**

Liberecký kraj však v porovnání s ostatními kraji i průměrem České republiky vykazuje nejnížší rozpětí mezi podílem osob pracujících v průmyslu (48,5 % zaměstnaných) a službách (49,6 % zaměstnaných), když tento rozdíl v roce 2009 činil pouze 1,0 procentní bod.

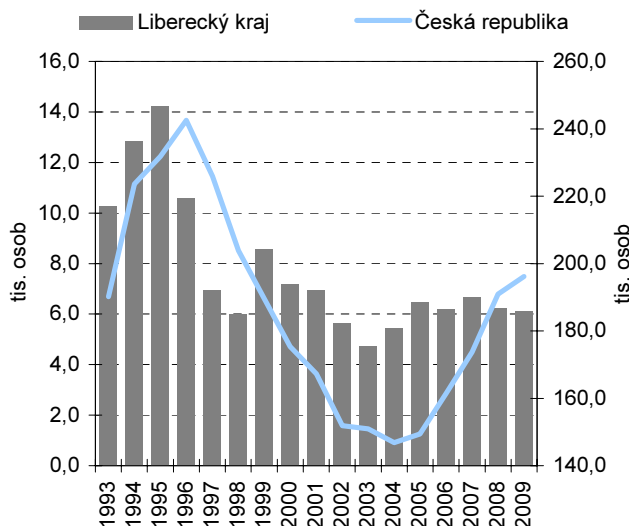
**nadprůměrná
zaměstnanost
v průmyslu**

Zároveň je zřejmé, že podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru Libereckého kraje je oproti této hodnotě v ostatních krajích dlouhodobě nejvyšší a významně převyšuje také průměr České republiky (v sekundární sféře České republiky v roce 2009 pracovalo 38,6 % zaměstnaných).

Graf 48 Vývoj počtu osob s druhým (dalším) zaměstnáním v Libereckém kraji

Graf 49 Vývoj počtu pracujících důchodců v Libereckém kraji

³ Zákonodárci, vedoucí a řídící pracovníci, vědečtí a odborní duševní pracovníci, techničtí, zdravotničtí a pedagogičtí pracovníci, kvalifikovaní dělníci v zemědělství a lesnictví, řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři a obsluha strojů a zařízení.

⁴ Kvalifikovaní dělníci v zemědělství a lesnictví, řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři, obsluha strojů a zařízení, pomocní a nekvalifikovaní pracovníci.

**Osob s druhým
nebo dalším
zaměstnáním od
roku 1993 ubylo**

Druhé (další) zaměstnání mělo v roce 2009 v Libereckém kraji 3,0 tis. zaměstnaných. Od roku 1993 se však počet těchto osob snížil o 72,6 %. Podobně tomu bylo i v celé České republice. Je pravděpodobné, že snížení vyvolala situace na trhu práce a nikoliv nezáměr populace o další možnosti příjvídělnku nebo dokonce jejich lepší ekonomická situace. Zatímco zájem o další zaměstnání pravděpodobně neopadal, nabídka volných pracovních pozic se nerozšiřovala, stagnovala nebo dokonce klesala.

**Své místo na trhu
práce mají pracující
důchodci.....**

Své místo na trhu práce mají v současnosti také pracující důchodci. Vzhledem k již výše zmíněným problémům, které na trhu práce působí, se však i v případě těchto pracujících dá očekávat jejich pokles. Jinými slovy – pokud neexistují volné pozice pro ekonomicky aktivní část populace, nelze předpokládat, že bude významný zájem o pracovníky z řad seniorů. Na druhou stranu je však možné, že někteří zaměstnavatelé budou využívat seniory jako levnější pracovní sílu než jakou představují pracovníci v produktivním věku.

**.....oproti roku 1993
se však i jejich
počet v Libereckém
kraji snížil**

Od roku 1993, kdy mezi pracující seniory patřilo 10,3 tis. osob, do roku 2009 se počet pracujících důchodců snížil o 40,2 % na 6,1 tis. osob. V České republice jako celku se však počet pracujících důchodců mezi roky 1993 a 2009 naopak mírně navýšil, a to o 3,1 %.

**Z Libereckého kraje
vyjíždíme za prací
nejčastěji do kraje
Středočeského**

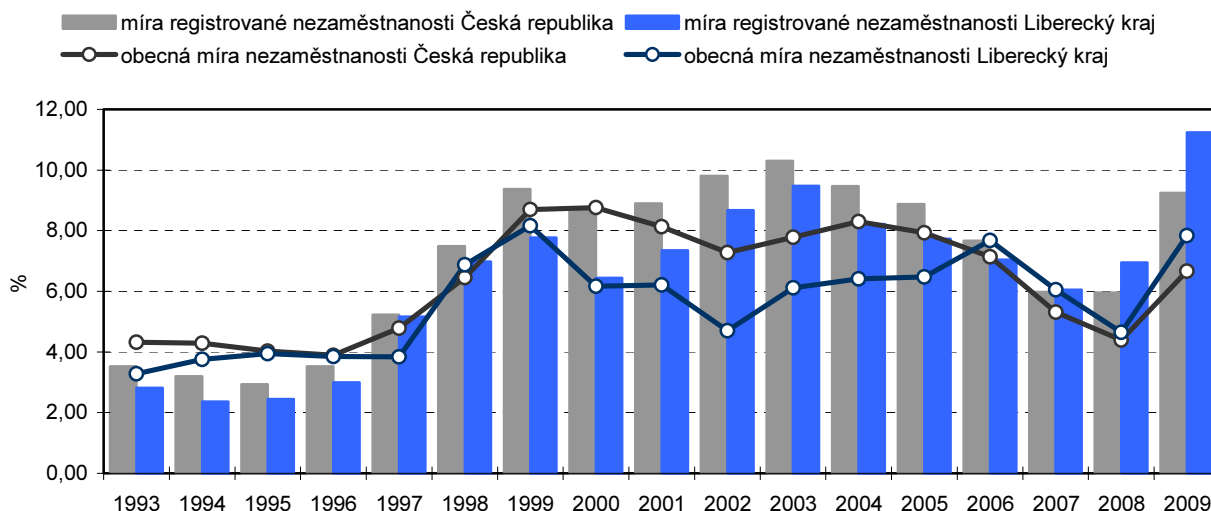
S využitím pracovní síly souvisí také dojíždka a vyjíždka za prací. Většina, tj. 94,8 % zaměstnaných s trvalým bydlištěm v Libereckém kraji měla místo svého povolání v kraji. Zbývající část zaměstnaných za prací dojížděla, a to nejčastěji (2,2 % zaměstnaných) do Středočeského kraje (pravděpodobně se jednalo o dojíždku do Mladé Boleslavi). Dalších 1,5 % zaměstnaných pracovalo ve firmách Královéhradeckého kraje a 1,1 % zaměstnaných za zaměstnáním cestovalo na území Hlavního města Prahy.

**Za prací do našeho
kraje přijíždějí
zejména „ústečtí“**

Migrace pracovní síly však fungovala také opačným směrem. Většina zaměstnaných s pracovištěm v Libereckém kraji (tj. 97,9 %) samozřejmě i v Libereckém kraji trvale bydlela. 0,7 % zaměstnaných pracujících v našem kraji však přijíždělo z Ústeckého kraje a 0,6 % z Královéhradeckého kraje.

Graf 50 Nezaměstnanost v Libereckém kraji a v České republice podle Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (míra registrované nezaměstnanosti) a Výběrového šetření pracovních sil (obecná míra nezaměstnanosti) v letech 1993 – 2009

(pozn.: Od roku 2004 změna metodiky výpočtu míry registrované nezaměstnanosti)

**Obecná míra
nezaměstnanosti
versus míra
registrovaná.....**

Jiný pohled na situaci na trhu práce poskytují data přebíraná z Ministerstva práce a sociálních věcí, která umožňují sledovat, jak vývoj míry registrované nezaměstnanosti, tak vývoj struktury uchazečů o zaměstnání z různých hledisek.

**.....trendy jejich
vývoje nejsou zcela
shodné**

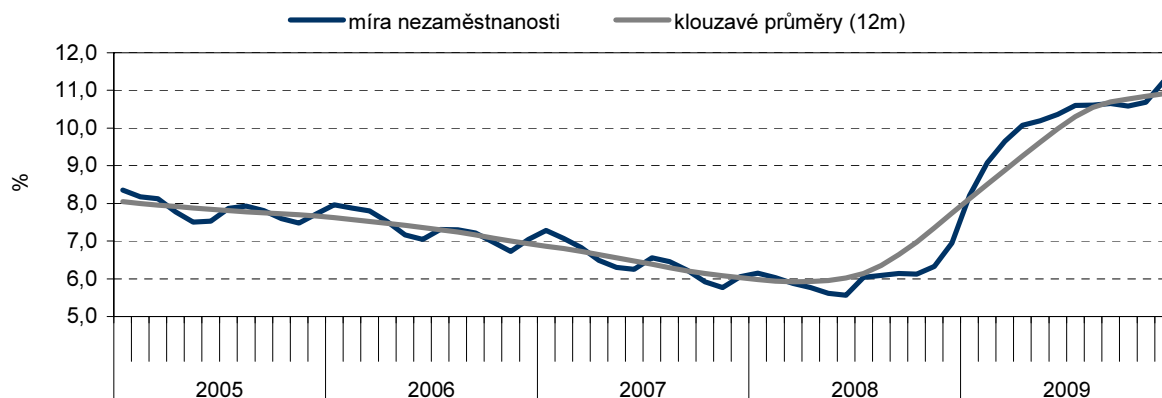
Trendy vývoje míry registrované nezaměstnanosti a míry obecné nezaměstnanosti zjištěné na základě výsledků VŠPS však nejsou úplně shodné, jak ilustruje graf 50.

Pokud se na hodnoty obou měř nezaměstnanosti podíváme podrobně, je zřejmé, že nižších hodnot po delší časové období dosahovala obecná míra nezaměstnanosti. Tyto odlišné hodnoty však samozřejmě ovlivňuje především metodika jejich výpočtu.

Obecná míra nezaměstnanosti reagovala na počínající hospodářskou krizi se zpožděním

Jediným rokem, ve kterém se obě míry prakticky rovnaly, byl rok 2007, kdy dosáhly 6,05 %. Hospodářská krize nastupující již v polovině roku 2008 však negativním způsobem ovlivnila pouze míru registrované nezaměstnanosti, tj. zatímco míra registrované nezaměstnanosti ke konci roku 2008 oproti roku 2007 vzrostla o 0,90 procentních bodů na 6,95 %, obecná míra nezaměstnanosti naopak ještě poklesla, a to dokonce o 1,40 procentních bodů na 4,65 %. V následujícím roce byl nárůst zaznamenán již v případě obou měr, a to meziročně o 4,28 procentního bodu (v případě míry registrované nezaměstnanosti) a o 3,18 procentního bodu (v případě obecné míry nezaměstnanosti). Rozpětí mezi oběma mírami zjištěnými k 31. 12. 2009 pak činilo 3,40 procentních bodů, větší rozdíl byl evidován jen v roce 2002, kdy dosáhl 3,98 procentních bodů (míra registrované nezaměstnanosti činila 8,68 % a obecná míra nezaměstnanosti 4,70 %).

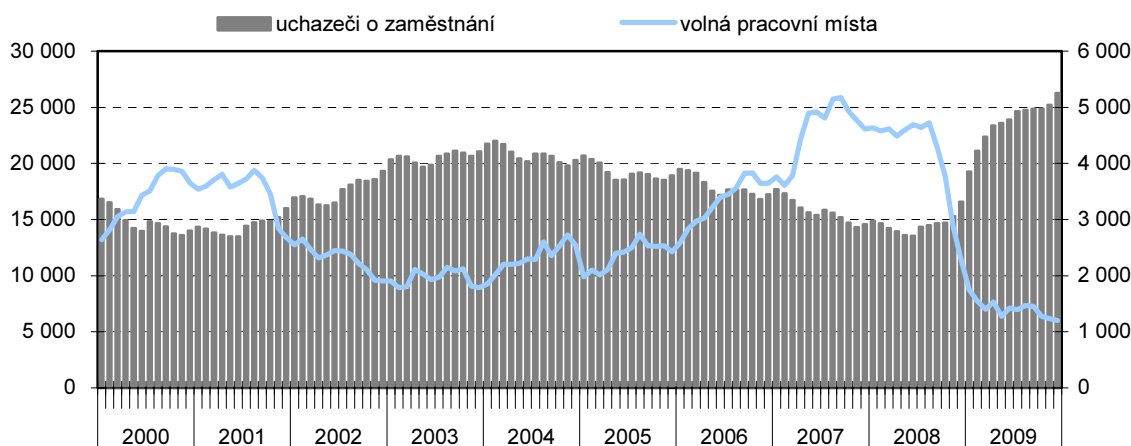
Graf 51 Míra registrované nezaměstnanosti v Libereckém kraji

Hospodářská krize negativně ovlivňovala počty nezaměstnaných zhruba od poloviny roku 2008

Od roku 1993 do roku 2009 se počet nezaměstnaných evidovaných úřady práce v Libereckém kraji navýšil téměř pětinasobně. Během období 2000 – 2009 bylo možné zaznamenat jak období poklesu počtu uchazečů o zaměstnání, tak období jejich nárůstu. Zatímco v letech 2000 – 2008 se vesměs jednalo o periodická období, ve kterých docházelo k poměrně očekávaným nárůstům a poklesům počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání souvisejících např. se sezónností, od července roku 2008 až do konce roku 2009 narůstal počet nezaměstnaných v Libereckém kraji velmi strmě a kontinuálně. Hlavní příčinou nárůstu byla začínající hospodářská recese. Do evidencí úřadů práce přicházejí uchazeči ze všech průmyslových odvětví, postupně se ve statistice nezaměstnanosti začínají projevovat důsledky hromadného propouštění.

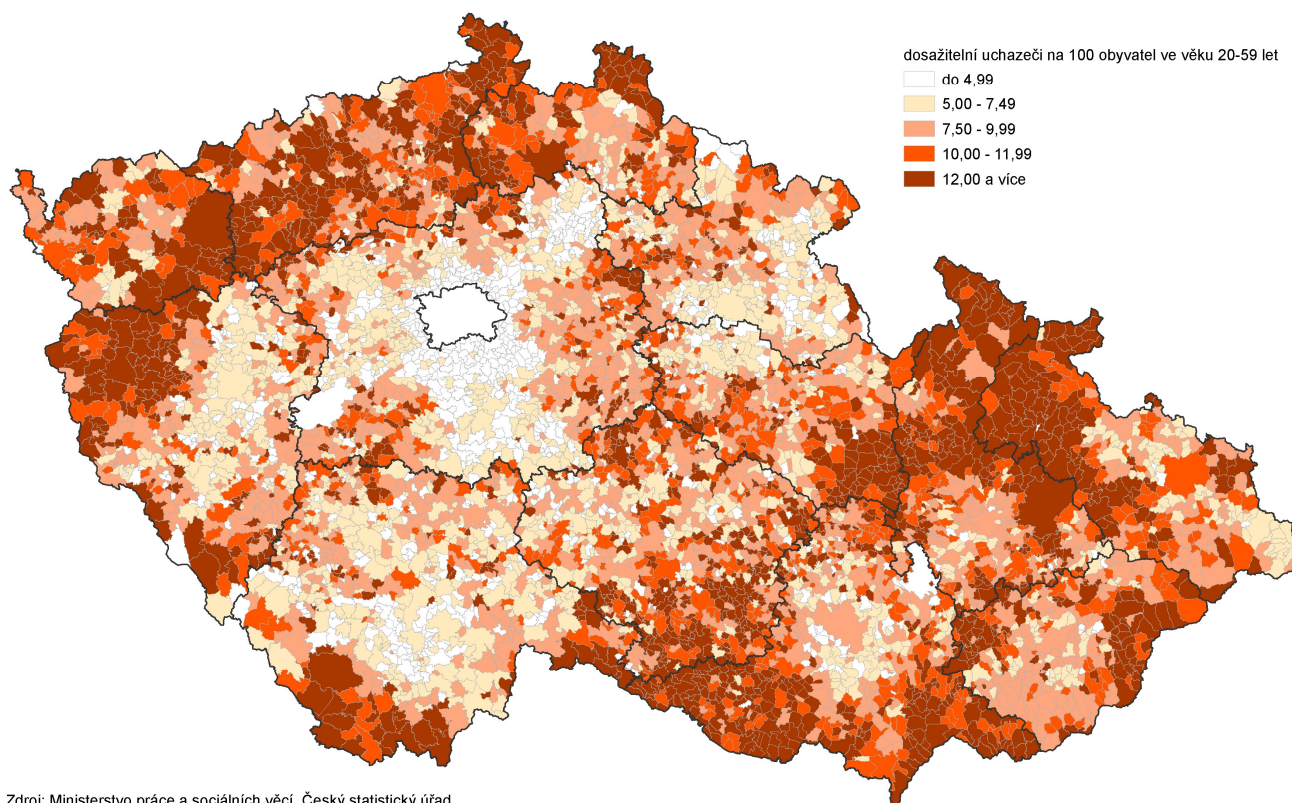
Graf 52 Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Libereckém kraji

Na konci roku 2009 bylo evidováno 26,3 tis. nezaměstnaných

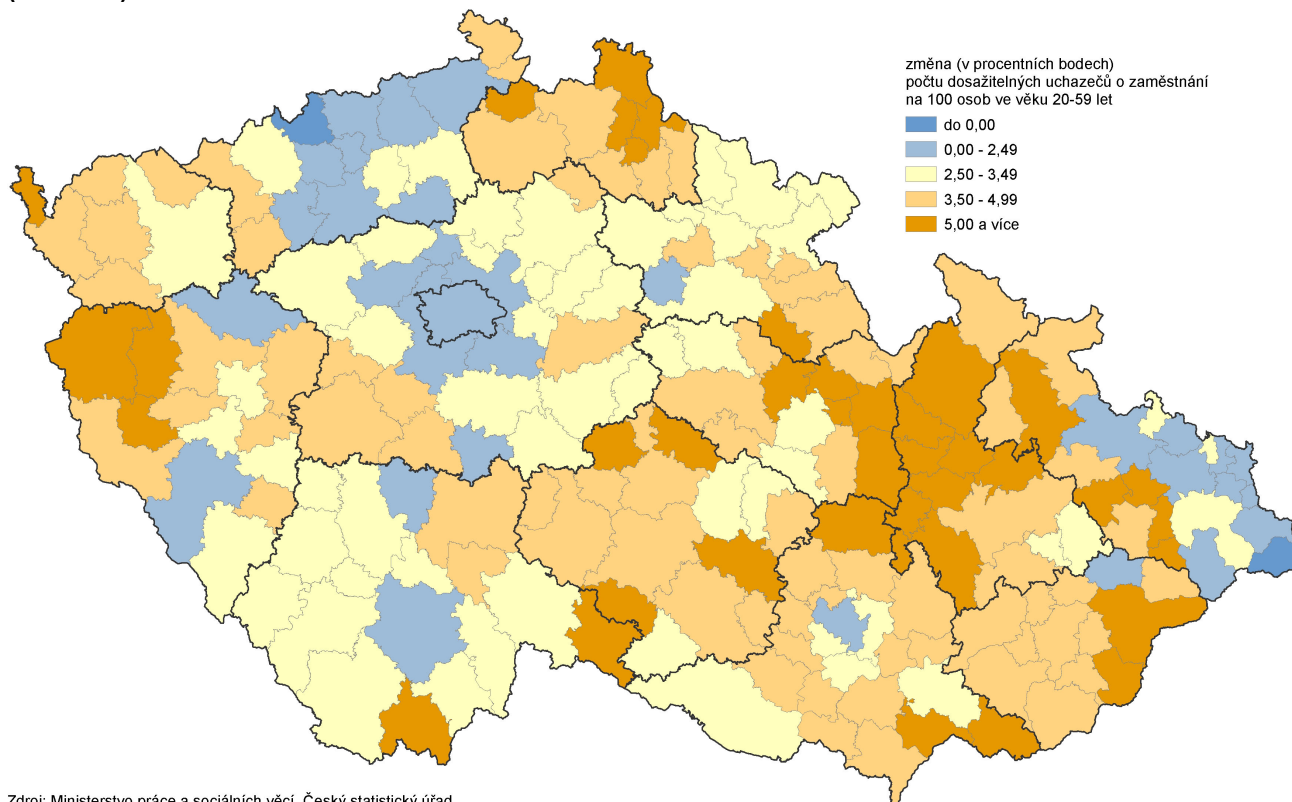
Ke konci roku 2009 úřady práce v Libereckém kraji evidovaly 26,3 tisíc uchazečů o zaměstnání. Podmínku dosažitelnosti splňovalo 98,2 % z nich. Za nedosažitelné se považují uchazeči o zaměstnání ve vazbě, výkonu trestu, uchazeči v pracovní neschopnosti, uchazeči zařazení na rekvalifikační kurzy, nebo uchazeči vykonávající krátkodobé zaměstnání, a dále uchazeči, kteří pobírají peněžitou pomoc v mateřství nebo kterým je poskytováno hmotné zabezpečení po dobu mateřské dovolené.

Kartogram 6 Míra nezaměstnanosti podle obcí k 31. 12. 2009

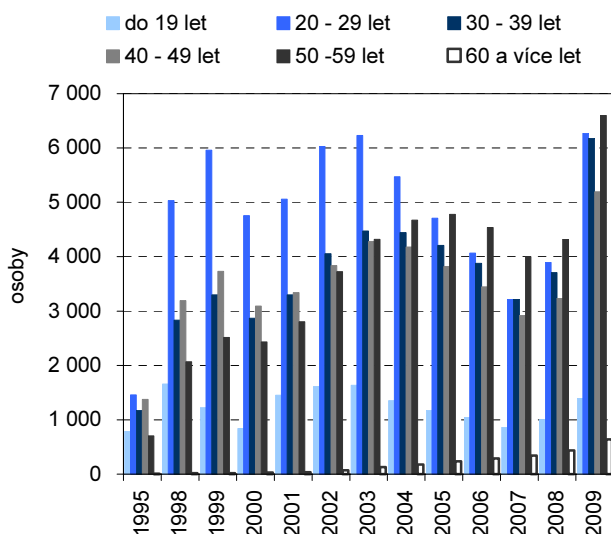
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Český statistický úřad

Kartogram 7 Změna míry nezaměstnanosti podle správních obvodů ORP v období 2007 – 2009 (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Český statistický úřad

Graf 53 Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání podle věkových skupin v Libereckém kraji (k 31. 12., MPSV)

Nejproblematictější je hledání zaměstnání pro osoby nad 50 let a pro mladé do 24 let.

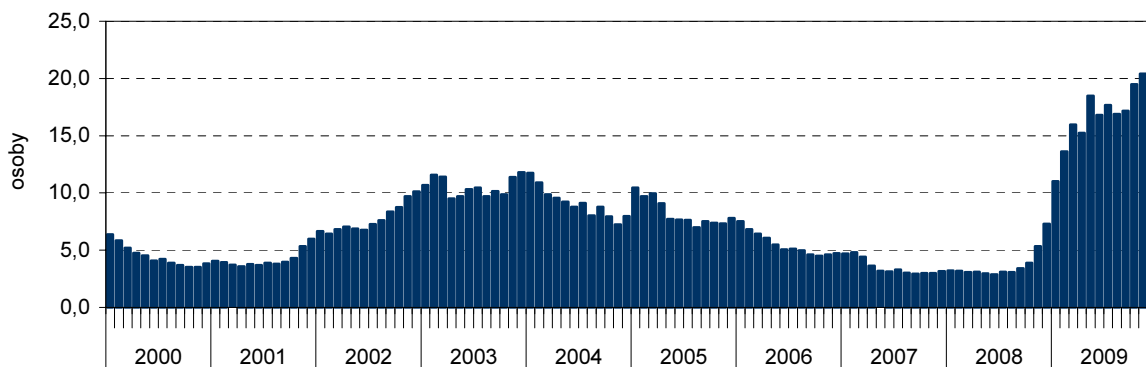
Významnou veličinou při hledání zaměstnání je také věk potenciálního uchazeče. Obecně je totiž možné říci, že největší problém na trhu práce mají lidé nad 50 let věku a dále také mladí lidé do 24 let. V případě uchazečů ve vyšších věkových kategoriích je hlavní překážkou jejich předdůchodový věk a v nemalé míře také představa o nižší produktivitě, v případě mladých uchazečů jsou to obavy zaměstnavatelů spojené zejména s nedostatkem praktických zkušeností a znalostí. Podíl osob ve věku nad 50 let na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v průběhu období 1995 – 2009 vzrostl o 14,6 procentních bodů na 27,6 %, podíl osob ve věku do 24 let v uvedeném horizontu sice poklesl o 9,7 procentních bodů, ale i tak dosáhl 18,3 %.

Struktura uchazečů o zaměstnání podle vzdělání se neměnila

Struktura uchazečů o zaměstnání z pohledu dosaženého vzdělání se v letech 1995 – 2009 výrazným způsobem neměnila. Tradičně největší problémy s uplatněním na pracovním trhu mají uchazeči se základním vzděláním a středním odborným vzděláním – vyučen a s růstem vzdělání nezaměstnanost klesá.

Podíl uchazečů pouze se základním vzděláním se však během let 2000 – 2009 snížil o 6,8 procentních bodů na 27,7 %. U druhé skupiny došlo k mírnému nárůstu, a to o 4,4 procentního bodu na 42,3 %.

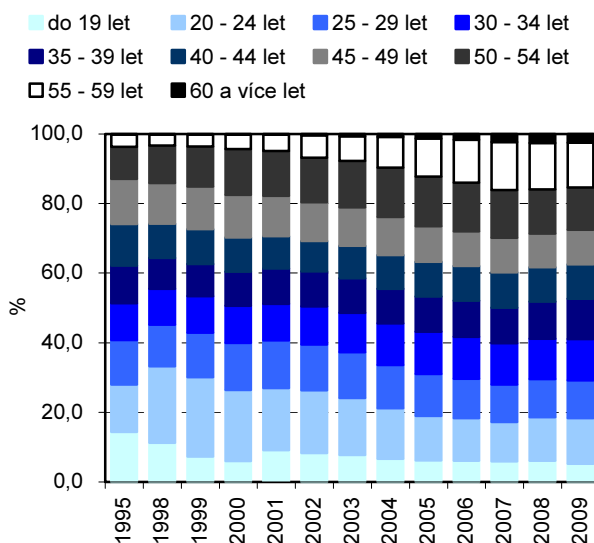
Graf 55 Uchazeči připadající na 1 volné pracovní místo podle jednotlivých měsíců let 2000 – 2009 v Libereckém kraji

Velmi výrazně poklesla nabídka volných pracovních pozic

Hospodářská recese sebou vedle vysokého počtu nezaměstnaných přinesla také nedostatek volných pracovních míst. Zatímco k 31. 12. roku 1995 bylo nezaměstnaným úřady práce nabízeno celkem 4 005 volných pozic a v roce 2000 celkem 3 649 míst, v roce 2009 se jejich nabídka ve srovnání s uvedenými roky zúžila o 2 804 míst, resp. o 2 448 míst na 1 201 pracovních pozic. V rámci jednotlivých měsíců období 2000 – 2009 bylo absolutně nejméně volných pracovních míst k dispozici právě v prosinci roku 2009 (1 201 míst), naopak největší „výběr“ byl zaznamenán v září roku 2007 (5 177 míst).

Graf 54 Struktura uchazečů podle věkových skupin v Libereckém kraji (k 31. 12., MPSV)

Na 1 volné pracovní místo v roce 2009 připadlo téměř

V souvislosti s růstem počtu uchazečů o zaměstnání a současným poklesem volných pracovních míst, došlo během roku 2009 k podstatnému nárůstu počtu uchazečů připadajících na 1 volné pracovní místo.

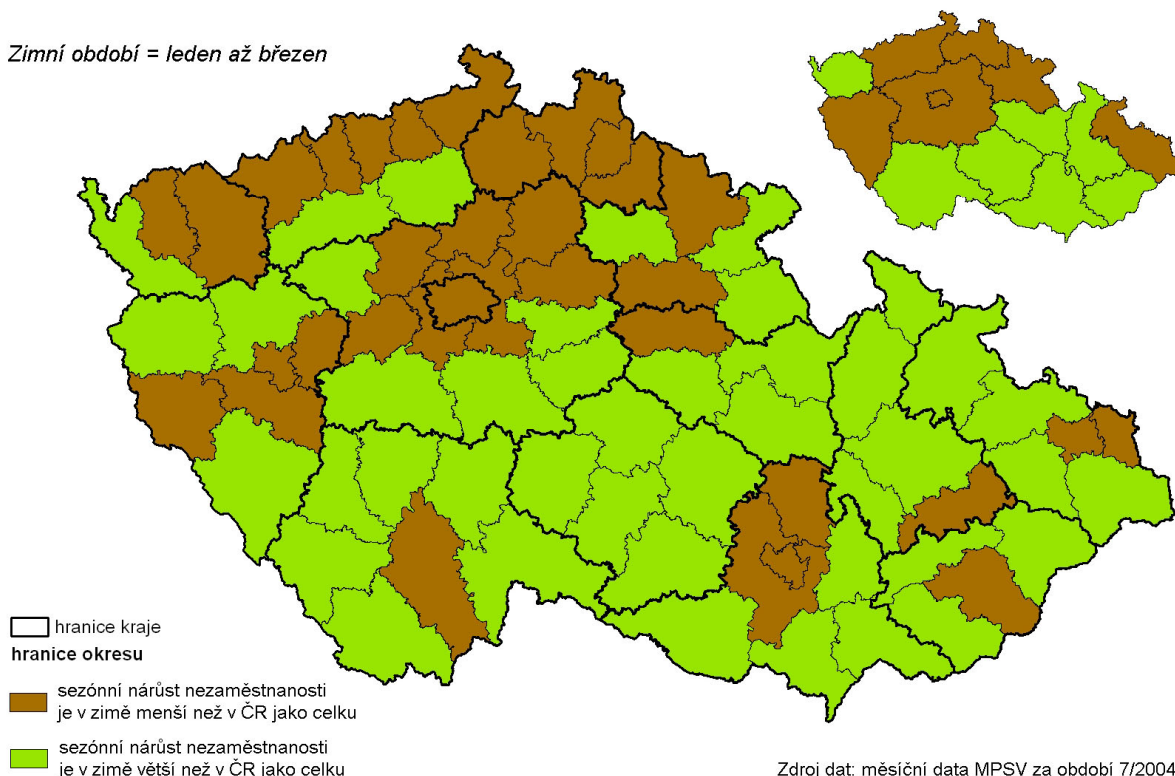
7krát více uchazečů než v roce 2007

K 31. 12. roku 2009 tak na 1 volné pracovní místo připadlo 21,9 uchazeče. Pokud tento údaj porovnáme v kontextu období 2000 – 2009, jedná se bezesporu o nejvyšší hodnotu, které tento ukazatel dosáhl. Nejméně uchazečů na 1 volné pracovní místo připadalo ke konci roku 2007, a to 3,2 uchazeče na 1 volné místo. Tato hodnota je téměř 7krát nižší než ke konci roku 2009.

Kartogram 8 Nezaměstnanost: význam zimní sezónnosti (leden – březen)

Je význam zimní sezónnosti větší či menší než v ČR jako celku?

Zimní období = leden až březen

Zdroj dat: měsíční data MPSV za období 7/2004-2/2010

Cenu pracovní síly na trhu práce představuje vyplácená mzda

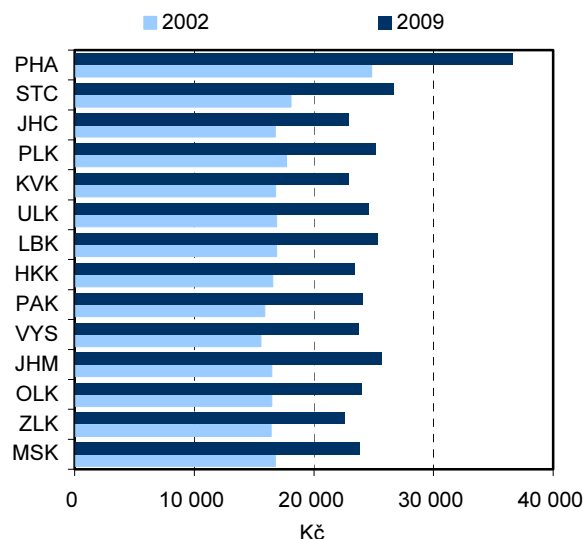
Cenu pracovní síly vyjadřuje mzda a její výše se v tržním hospodářství řídí nabídkou a poptávkou na trhu práce. Pro posouzení odlišností v mzdových úrovních různých skupin zaměstnanců je vhodné použít výsledky strukturální statistiky mezd zaměstnanců, které již řadu let publikuje Český statistický úřad ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR (MPSV). Do hrubých mezd se totiž počítají všechny mzdy za práci včetně prémie, odměn a dalších platů, dále veškeré náhrady mezd za neodpracovanou dobu (dovolenou, svátky, překážky v práci apod.) a odměny za pracovní pohotovost za celý rok. Vypočtená průměrná hrubá měsíční mzda tak co nejpřesněji vypovídá o srovnatelných mzdových úrovních v různých zaměstnáních (pracovních místech) při přesně zjištěném objemu placené doby. O skutečné mzdové úrovni v konkrétní kategorii však mnohem lépe vypovídá medián mezd, který ukazuje mzdu zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení⁵.

Průměrná mzda v Libereckém kraji v roce 2009 byla mezi kraji 4. nejnižší

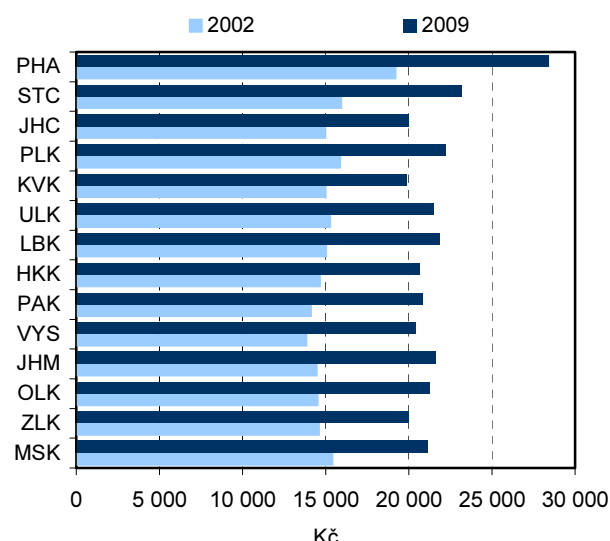
V roce 2009 průměrná mzda v Libereckém kraji na základě výsledků uvedeného strukturálního šetření činila 25 332 Kč a v rámci mezikrajského srovnání byla 4. nejvyšší, což představuje stejnou pozici jako v roce 2002. Medián mezd v roce 2009 ve výši 21 855 Kč se o téměř 3 500 Kč pohyboval pod úrovní krajské průměrné hrubé mzdy a zajistil tak Libereckému kraji 4. pozici (ve srovnání s rokem 2002 zlepšení o 2 pozice).

⁵ Zdroj: publikace ČSÚ Struktura mezd zaměstnanců v roce 2009

Graf 56 Průměrná mzda podle krajů

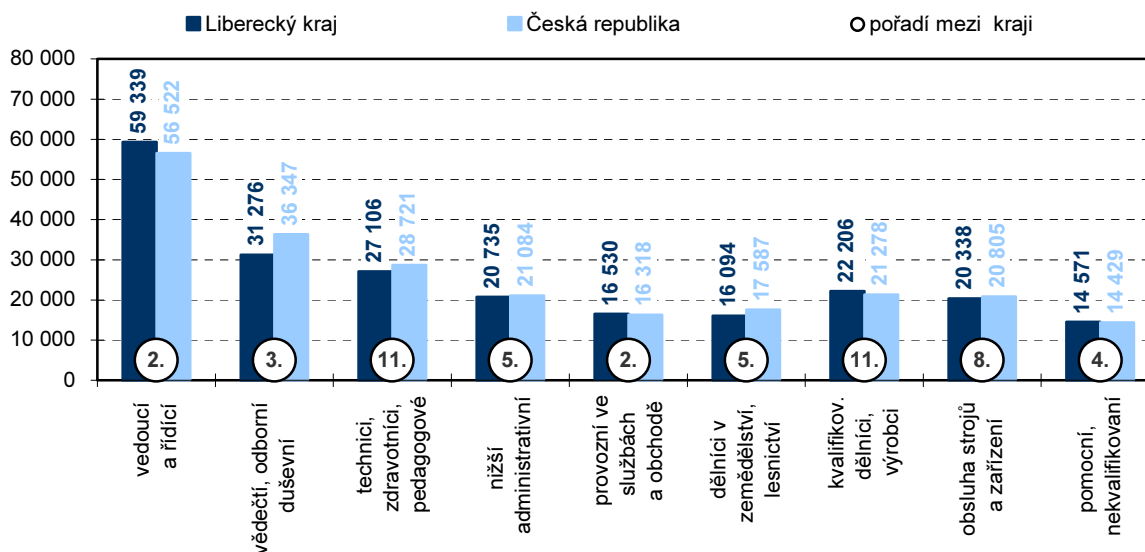
Graf 57 Medián mezd podle krajů

Průměrné mzdy nemanuálních vysoce kvalifikovaných pracovníků patřily ve své třídě k nejvyšším v ČR

Průměrné hrubé měsíční mzdy nemanuálních vysoce kvalifikovaných pracovníků patřily ve své třídě k nejvyšším v České republice – vedoucí a řidiči pracovníci se svojí mzdou obsadili druhou příčku mezikrajského žebříčku, vědečtí, odborní a dušní pracovníci pak třetí příčku. Z tohoto pohledu podprůměrné mzdy pobírali technici, zdravotníci a pedagogové a kvalifikovaní dělníci a výrobci, kterým patří shodně 11. příčka v rámci 14 krajů České republiky.

Graf 58 Průměrná hrubá měsíční mzda podle klasifikace zaměstnání v Libereckém kraji v roce 2009

Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance v Libereckém kraji získaná na základě pracovištní metody v roce 2008 dosáhla 19 807 Kč a zařadila kraj do druhé poloviny mezikrajské tabulky (9. místo). Ve druhé polovině tabulky se zpravidla pohybovaly i mzdy podle jednotlivých odvětví, výjimkou byl průmysl jako celek (7. pozice), odvětví těžby a dobývání (4. pozice), zpracovatelský průmysl (5. pozice), profesní, vědecké a technické činnosti (5. pozice) a kulturní, zábavní a rekreační činnosti (3. pozice).